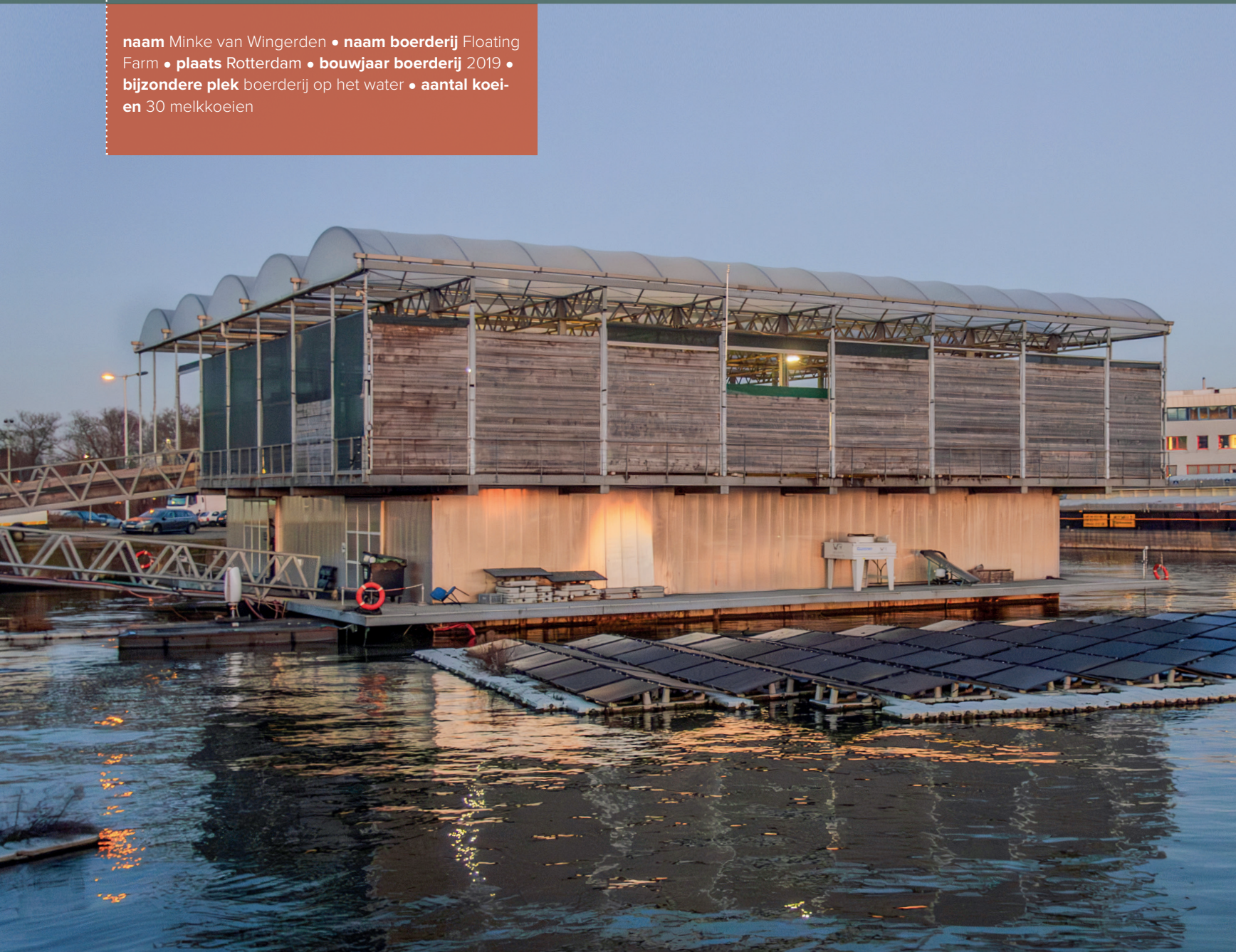

naam Minke van Wingerden • **naam boerderij** Floating Farm • **plaats** Rotterdam • **bouwjaar boerderij** 2019 • **bijzondere plek** boerderij op het water • **aantal koeien** 30 melkkoeien

‘Melken en zuivel verwerken op het water’

De haven van Rotterdam bruist. Vrachtwagens rijden af en aan, werknemers lossen elkaar af en tussen al die bedrijvigheid ligt iets wat je niet zou verwachten: een boerderij, drijvend op het water.

TEKST QUINTEN DEN HERTOOG

Tussen de vrachtschepen en cruiseschepen verwacht je geen boerderij, en al helemaal niet op het water. Toch vonden Minke van Wingerden en haar man Peter het bij uitstek een plek voor veehouderij. In 2019 openden ze in de haven van Rotterdam de Floating Farm, de eerste drijvende boerderij ter wereld. Hun idee: in de stad is er eigenlijk geen ruimte voor voedselproductie, maar op het water nog wel. Minke en Peter wilden landbouw bedrijven op een klimaatadaptieve manier. ‘De wereldbevolking groeit, terwijl ruimte voor voedselproductie schaarser wordt. En consumenten staan steeds verder van de boerderij af’, vertelt Minke. ‘Door midden in de stad te produceren laten we zien wat er gebeurt voordat de schappen gevuld zijn. Dat zorgt voor waardering. We hebben zelfs dertig vrijwilligers’, vertelt Minke trots.

27 x 27 meter groot

De drijvende boerderij is 27 bij 27 meter groot en bestaat uit drie lagen. Bovenop staan dertig mrij-koeien rustig te vreten, met uitzicht op kranen, containers en cruiseschepen. Een melkrobot zoemt op de achtergrond. Hoewel de boerderij op het water drijft, is dat nauwelijks te merken. Minke: ‘Voordat we de boerderij mochten bouwen, moesten we aantonen dat de koeien niet zeeziek zouden worden. Zelfs onderzoekers van Universiteit Utrecht moesten even achter hun oren krabben. Maar het schommelen valt erg mee, zelfs als alle koeien in dezelfde hoek staan.’ Drijven betekent ook puzzelen. Waar laat je bijvoorbeeld de mest? Een mestrobot zuigt de mest op, waarna die in een scheider valt. De urine gaat naar containers op de kade; daar worden het natrium en kalium verwijderd en wordt het water gezuiverd. ‘Dat systeem is net geïnstal-

leerd,’ vertelt Minke. ‘Van de droge fractie proberen we bouwmaterialen te maken.’ Op de middelste verdieping wordt de mest gescheiden, voer gemengd, melk verwerkt, regenwater gezuiverd en havenwater ontzilt, een nieuw project. In de laag onder het water rijpen kazen, is de werkplaats van de boeren en groeien onder andere kruiden voor de kaas in een zogenaamde vertical farm. Aan wal ligt een klein weiland, bereikbaar via een loopbrug over het water. ‘Op deze plek heeft de gevangenisboot gelegen, maar onze koeien mogen wel vrij in en uit.’ Ook staan op de wal de kalverhokken. ‘De kalveren blijven hier totdat ze naar de veehandelaar gaan. We hebben geen ruimte voor eigen opfok.’

De omgeving goed benutten

Voor het voer worden reststromen uit de haven gebruikt: brood van de bakkerij, bierbostel van de brouwerij, groente- en fruitresten van de veiling en de voedselbank. Op de kade ligt lokaal verbouwd hooi en staat een silo met krachtvoer. ‘Er staat niet dagelijks hetzelfde op de kaart, dat is een uitdaging.’ Zelfs een baal hooi naar de stal rijden vraagt stuurmanskunst: de helling van de loopbrug wisselt met het getij. ‘Je leert snel sturen,’ zegt Minke. Alle melk wordt op de boerderij zelf verwerkt tot allerlei zuivelproducten en rechtstreeks verkocht. De boerderijwinkel op de kade is geliefd. Tegen sluitingstijd proberen klanten nog snel wat mee te nemen. En koffietentjes in de stad zijn dol op de volle melk voor in hun cappuccino’s. ‘We liggen hier wel enorm onder een vergrootglas en een protest vindt eerder plaats bij een boerderij in de stad dan in een afgelegen weiland. Maar het stukje educatie en bewustwording is in de stad wel erg cool.’

Minke van Wingerden:
‘Voordat we de boerderij mochten bouwen, moesten we aantonen dat de koeien niet zeeziek zouden worden’